

Égész évre ...	720 Lej
Fél évre ...	360 Lej
Negyed évre ...	180 Lej
Havonta ...	60 Lej

Hirdetéseik díjazás szerint:

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap 5 lej. Bucurestiben 50 banival több.

ARADI KOZLONY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
ulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

„Idegenek.”

A Cuvantul, ez a kétségtelenül objektív és nagy népszerűséget élvező román organum legutóbbi számában „A kisebbségi probléma Romániában” címen érdekes cikket közöl a romániai kisebbségi kérdésről. A cikkíró kifejti, hogy ez a kérdés mindjában foglalkoztatja a közvéleményt és nem lehet napirendre térni fölötte. Érdekes passzusa a cikknek a következő rész:

— Románia nemzeti állam és mégis azt látjuk, hogy dacára az államalkotó többség nagy számának Erdélyben a városok zömét a kisebbségek alkotják, a sajtó, ipar és kereskedelem, amelyek egy modern állam civilizációját alkotják, „idegenek” kezében van. Ennélfogva ránk nézve a kisebbségi kérdésnek nemcsak doctrinér-fonossága van, hanem foglalkozni kell vele politikai okokból is. Meg kell változtatni ezt a helyzetet, azonban ezt nem szabad a kisebbségeknek a most birt állásaiából való kiűzésével megtenni, vagy megkezdeni, hanem a román erők hatványozott kifejtésével.

— A kisebbségi államokban addig lesz kisebbségi kérdés, amíg kisebbségek lesznek. Ezt nem lehet egyszer s mindenkorra megoldani, ez állandó tanulmányozást igényel. A kisebbségek terjeszkedni igyekezzenek az államélet minden terén és erre kell törekedni az uralkodó elemnek is és így állandó lesz a verseny, amelynek csak az ország látja a hasznát.

A román lap jóhiszeműségét nem vonjuk kétségbe, de rá kell mutatnunk egy nagy tévedésre. Értse meg már egyszer a Cuvantul és értse meg már egyszer mindenki: a Romániában élő kisebbségek nem idegenek. A trianoni békeszerződés az egységes Romániából polgárost állított. A román állam a kisebbségeket nem teherként tekintette, annál is inkább nem, mert ez a kisebbség értékes és produktív elem, amint ezt a Cuvantul is megállapítja. Ezek a kisebbségek más anyanyelvük mellett azonban román állampolgárok és nem idegenek. Romániában idegennek csak valamely más állam itt élő alattvalóját lehet tekinteni, de nem azokat, akik itt dolgoznak, adót fizetnek, katonáskodnak és hozzájárulnak az állam terheinek viseléséhez. A Romániában élő magyarok és németek nem érzik és érezhetik magukat itt idegennek és mindig is tiltakozni fognak az ellen, hogy őket „idegen” jelzővel helyezzék meg. Ennyit a Cuvantul nagy tévedéséről.

Operaprimadonna, mint kémnő.

Nagyarányu kémkedést fedeztek fel Bucurestiben. — Oroszország kiadta a megszökött repülőfőhadnagyot.

(Bucuresti, november 24.) Szenzációs kémkedési ügyben folytatnak nyomozást a bucuresti hatóságok. A kémkedés fő gyanúsítottja, Ivony Helén a román operavolt prima-donna és férje, Nitza Teodor hadnagy. Sergiu Nitza volt besszarábiai miniszter öccse. A nagyszabású kémkedési perben fővádoltként Brailon repülő-főhadnagy szerepel, aki, — mint ismeretes — repülőgépen Oroszországba szökött. Beigazolódtott, hogy az orosz kormány számára lefolyt kémkedés következtében a Dnyeszter menti csapatok csatarendjét teljesen meg kellett változtatni, mert a szovjet hatóságok az összes adatok birtokába jutottak. A hadügyminisztériumhoz ma délután távirat érkezett Tighinából, amely jelenti,

hogy az orosz hatóságok Tiraspolban átadták a román hatóságoknak a megszökött Brailon főhadnagyot. A főhadnagy — mint jelentették — a galaci katonai repülőtérrel szökött meg repülőgépen. A távirat szerint a főhadnagyot már átkísérték Cetatea Albába és holnap indítják utnak Bucuresti felé. A nyomozó hatóságok bebizonyították, hogy a főhadnagy egy ötventagú kommunista összeesküvő bandának volt a vezére. A bandának tagjai főként diákok voltak és a hadseregben akarta terjeszteni a kommunista eszméket. Ivony Helén szintén ennek a bandának volt a tagja. Az operaprimadonna jelenleg Olaszországban tartózkodik. A nagyszabású kémkedési perben szenzációs újabb letartóztatások várhatók.

Anglia annektálja Szudánt.

Súlyos retorziók az egyiptomi angol főparancsnok meggyilkolása miatt. — Az angol ultimátum miatt lemondott az egyiptomi kormány.

(Kairo, november 24.) Staer angol tábornok meggyilkolása nyomán támadt bonyodalmak még mindig nem simulnak el. Allenby, Egyiptom angol főbiztosa ma válaszolt Zaghul pasának egyiptomi miniszterelnök jegyzékére, amelyben az angol ultimátumra adott. A főbiztos válaszában kijelenti, hogy az angol követelés két pontjának elutasítása miatt fel fogják hívni a szudáni Kormányt, hogy az egyiptomi tiszteknek és csapatoknak Szudánból való visszavonását hajtsák végre. Ehhez hozzáfűzi még azt is, hogy a szudáni kormány a megszállott területet korlátlanul kiterjesztheti. A külföldiek érdekeinek védelmére vonatkozó követelés elutasítása miatt az angol kormány erőlyes lépéseket tesz, amelyeket csak később fognak Zaghul pasa tudomására hozni. Az angolok azonban ahhoz ragaszkodnak, hogy a fél millió kártalanítási összeget ma délig fizesse le az egyiptomi kormány. Az angol kormány az áldozatok és hozzátartozók kielégítése után fennmaradó összeget szudáni jótékony célokra fordítja. Az események miatt az egyiptomi kormány minisztertanácsot tartott és valószínűleg

tartják, hogy Zaghul Kormányára lemond. A kormány lemondása következtében jelentős fejleményeket várnak. A londoni Reuter Távirati Iroda kommentálja az egyiptomi kormányhoz intézett angol jegyzéket és azt hangsúlyozta, hogy Anglia tulságos optimizmussal ítélte meg Egyiptomnak az önkormányzatra való alkalmasságát. Ezért kénytelen a bejelentett lépéseket megtenni. A lépések azonban nem jelentik az eddigi egyezmények megváltoztatását, hanem csupán az angolok szudáni érdekeinek védelmét. A Valliant angol csatahajó 500 főnyi legénységével holnap Alexandriában demonstratív felvonulást rendez.

Újabb jelentések szerint Zaghul pasa kormánya benyújtotta lemondását Faud királynak, aki a lemondást elfogadta és Zivar basát bízta meg, az új kormány megalkotásával. Az egyiptomi kormány ma délután lefizette azt a fél millió fontot, amelyet az angolok követeltek kártalanítás címén. Az egyiptomi sajtó azonban igen élesen támadja az angol kormányt. A Balaghi című újság, Zaghul pasa organuma azzal vádolja Angliát, hogy az angol főparancsnok meggyilkolását ürügynek használja fel arra, hogy Egyiptom függetlenségét letörje és Szudánt annektálja.

Románia költségvetése.

A bevétel harmincegy, a kiadás huszonnyolc milliárd.

(Bucuresti, november 24.) Tegnap délelőtt Bratianu Vintila pénzügyminiszter expozé tartott a sajtó képviselői előtt az 1925. évi költségvetésről. A költségvetés-tervezetben a bevételek 31.730.000.000 lejt, a kiadások pedig 28 milliárd 540.000.000 lejt tesznek ki. Rendkívüli és póthitel címén 159 milliót vettek fel. Az 1924. évi költségvetéssel szemben az 1925 évi budgetben a kiadások hét és fél milliárddal emelkedtek. Az államvasutaknak beruházásokra 1 milliárd 682.000.000 lejt engedélyeztek, igyekezni fognak azonban a CFR kiadásait a bevételekből fedezni, amely máris biztosítva van. A pénzügyminiszter végül kijelentette, hogy az aktív költségvetés következményeképpen a jövő évben a gazdasági helyzet lényegesen javulását várja.

Megindul a forgalom.

Óriási erővel folynak a pályamegtisztítási munkálatok

(Bucuresti, november 24.) A napok óta tartó nagy hóvihár és az állandó havazás már enyhült és így intézkedések történtek arra, hogy a forgalmat a legstingősebben helyreállítsák. A Bucuresti—Craiova—Timisoara vonalon a forgalom már meg is indult és a vonatok rendszeresen közlekednek. A 148. számú személyvonat, amelyet a hóvihár teljesen eltemetett, most szabaditják ki a hó tömeg alól és rengeteg munkás dolgozik a pálya szabaddátételén. Teljesen használhatatlan vonalak még a Costesti—Turnu-Magurele, Bucuresti—Giurgiu, Bucuresti—Oltenita és Ciulnita—Calargiu vonalak. Teljesen hó alatt vannak még a Braila körüli vonalak is és Galati környékén is hó borítja a sínpárokat. A predeali vonalon az udvari vonat is elakadt, ennek a kiemelésére két hókét küldtek. Még erősen dühöng a hóvihár a Cormarnic—Predeal és Buzeu—Marasesti—Adjud vonalakon. Egy felderítésre kiküldött mozdony Pisla állomáson a nagy hóban kisiklott. A mentési és a pályamegtisztítási munkálatok az egész régi királyságban óriási erővel folynak.

— Kegyelmet kapott Nathuzius német tábornok. Párisból táviratozzák: A Lilleben megjelenő Reveill du Nord arról értesül, hogy Nathuzius német tábornoknak, akit a napokban egy évi fogházra ítélték, megkegyelmezett a köztársaság elnöke. A lap a hír fontosságát közli.

Kereskedő-nagygyűlés Timisoarán.

Az Arad-bánsági Kereskedő Egyesület Szövetsége a kényszerjegyzésekről, a forgalmi adók eltörléséről, vámszabadraktárak felállításáról, a vadul commercialról.

(Saját tudósítónktól.) Az Arad-Bánsági Kereskedő Egyesületek Szövetsége vasárnap délelőtt a tagok rendkívül nagy érdeklődése mellett nagygyűlést tartottak a timisoarai Lloyd-társulat nagytermében Kun Rikárd elnök elnökelete alatt.

A kényszerjegyzések reformja.

A nagygyűlés egyik legfontosabb pontja a kereskedők állásfoglalása volt a mindjobban elharapódzó kényszerjegyzésekről. Ezzel a kérdéssel Szöllőssy Zsigmond dr. az Aradi Kereskedők Körének ügyvése foglalkozott hosszabb, alapos tanulmányra válló felszólalásával. — Szöllőssy dr. kimutatta, hogy azok a kereskedők, akik 25 százalékos quotát ajánlanak és azok, akik azt elfogadják, közgazdasági csalást követnek el, ha kényszerjegyzés után is folytatják üzletüket. Gyakori az eset, hogy fiktív hitelezők szerepelnek a könyvekben. Ezekkel már előre megállapodnak a 25 százalékos quotában s így a többi tényleges hitelező is kénytelen ezt az egyezséget elfogadni. Az adós az ilyen egyezséggel vagyonának 60, sőt 80 és 100 százalékát is takarítja meg, ezáltal óriási károkat okoz a tényleges hitelezőknek s jogtalan vagyoni előnyözt jut. Követeli, hogy a törvény végrehajtási utasítását sürgősen alkossák meg s kéri, hogy a bíróságok kövessék a törvény 6. és 8. §-ában előírt utasítást, mely szaktestület véleményének a kikérését rendeli el s kimondja, hogy vagyonkezelő csak szakember lehet. Jelenleg az a szokás, hogy a bíróság mellőzi a szakvéleményt s vagyonkezelővé rendszerint ügyvédeket nevez ki. Érdekes és találó fejtegetései során követeli, hogy a kényszerjegyzési quóta legalább is 40 százalékban állapíttassék meg, ilyen nemléte esetében a csődeljárás indítandó meg.

Szöllőssy dr. után Grünwald Márton vezérigazgató szólt fel. Csatlakozik Szöllőssy előterjesztéséhez azzal a módosítással, hogy a 10 évnél fiatalabb cégek kényszerjegyzés esetében legalább 50 két évnél fiatalabb cégek pedig legalább 60 százalékot fizessenek. A tartozás többi részét pedig 5—10 százalékos részletekben törlesszék. Követeli, hogy kényszerjegyzési esetekben a hitelezői védőgyűlést bizottságot küldjön ki, mely a könyveket felülvizsgálja s az esetre, ha az fiktív tartozásokat állapítana meg, úgy család és okirathamisítás miatt indítassék eljárás úgy az adós, mint az összejárászo fiktív hitelező ellen.

A nagygyűlés elfogadja az előterjesztett javaslatokat s elhatározza, hogy ez ügyben memorandum fordul az illetékes miniszter felé.

Vámszabadraktárakati

Ennére Károly, a Timisoarai Kereskedők Egyesületének főtitkára ezután a vámszabadraktárakról tartott kimerítő előadást s kimutatja, hogy Timisoara kereskedői ez évi január hó elsejétől október hó végéig 228 millió vámilletéket fizettek. Kéri, fogadják el

határozati javaslatát, melyben a kormánytól a vámszabadraktárak sürgős felállítását szorgalmazzák. Lendvay Jenő, a Kereskedelmi és Iparkamara titkára kijelenti, hogy a kamara ez ügyben már tett előterjesztést és remény van arra, hogy az erre vonatkozó törvény már a jelenlegi ülészakában a parlament elé kerül, mert ez fontos érdeke az egész kereskedelmi életnek. A tervezet szerint autorizált pénzügyeztetek készíztetési kezességet vállalnának a vámilletékekért s ezért a kereskedő 8 százalékos kamatot és 2—3 százalékos kezességi jutalékot fizetne, ami sokkal kedvezőbb, mint a mostani uszóra kamattal felvett készpénzkölcsön.

A forgalmi adók eltörlése.

Domhelm Jenő felszólalása után dr. Böhm Árpád ügyész tartott rendkívül érdekes beszédet a forgalmi adók eltörléséről, melyek igazságtalanok, antiekonómikusok és antiszociálisak. Követelni kell — ha már fent kell tartani a forgalmi adót — hogy az csak egyszerű, importált áruval a vámmal, itt készült áruval pedig a gyárban fizetessék. Gambert Traian a lugosi kereskedők üdvözlését tolmácsolja és a lugosi kisiparosok levelet olvas fel, melyben ezek kijelentik, hogy mindenben a kereskedők álláspontját támogatják.

A Vadul Comercial.

Ezután az Oradea-Marei Kereskedelmi Csarnok főtitkárának dr. Fried Jánosnak előadása következett a Vadul Comercialról.

Nem a bérleti szerződések ügyének gyakorlati módzataira tett közvetlen javaslatokat, hanem széleskörű ismereteket eláruló módon felderítette a „Vadul” eredetét és lényegét, úgy, amint az a francia jogban az első fenyegető háborús megrendülés óta, 1907—1909. óta fokozatosan kialakult. A vadul: a kereskedelem réve, a francia fond commerciale egyenértékese. Benne van ebben a fogalomban minden, ami érték egy üzemben. Benne a bérleti jog is, miután az üzlet helye egy jelentékeny része az üzleti tőkének, egy értékes alapja a hozadék nagyságának. A francia Loucheur javaslata alapján így fejlődött ki, hogy a francia jogban az üzlet bérleti jogát a cégjegyzékben építve „telekkönyvezik”, mint nálunk az ingatlanokat és a cégjegyzék épügy képezi hitel és zálog alapját, mint bármely ingó vagy ingatlan vagyon. A francia kereskedő hitelezői beleegyezése nélkül nem hagyhatja el a helyiséget, ami azoknak fedezet a követelésük biztonságára és ha el akar menni, a hitelezők hozzájárulása hiján, az üzletet egészben nyilvános eladásra kell bocsátani, de nem szabad a bérleti jogot önkényesen érvényesíteni.

Hogyan fog kialakulni nálunk ez a Franciaországból Joanătescu képviselő kezdeményezésére átvett gondolat: ez az a títok, amire a kereskedelmi miniszter ma is csak annyit mondott, hogy nem állott el a vadul létesítésétől, de hogy mit fog belevinni és mikor lesz meg a javaslat erről sem ő

sem az igazságügyminiszter nem nyilatkozott.

A tárgysor végén elhatározta a nagygyűlés, hogy a legközelebbi ülés Orsován lesz május havában.

A mindvégig kiváló gyűlés után

Egy grófi házaspár válásának különös története.

Amikor az elvált férj feleségének a gazdatisztje lett.

(Budapest, nov. 24.) A budapesti Az Újság című lap írja az alábbi érdekes cikket:

Nem mindennapi változóban mondott ítéletet a napokban a budapesti törvényszék. Egy régi magyar erdélyi család sarja a férj de a felesége is grófkisasszony. Huszonkét év boldog házasság után váltak el, de mosolyogva fogadták az ítélet kihirdetését és a legjobb egyetértésben, karónfogva távoztak a tárgyalóteremből.

A válópernek érdekes előzményei vannak. A grófnak 6000 holdas birtoka volt Erdélyben. Ebből az első agrárreform 2000 holdat elvett, azonban 4000 holdat megmaradt, ha a gróf megtartja román állampolgárságát, azzal az indoklással, hogy a grófnak három gyermeke van. A gróf azonban ragaszkodott magyar állampolgárságához, mert régi nemesi miliának amugy is utolsó férfitagja. Igénybevételek angol és francia összekötéseiket, hogy a birtok

150 területű bankett volt, melyen különösen Kabos Ármán, a kitűnő közgazdász, Lendvay Jenő kamarai főtitkár és Faragó Rezső vezérigazgató, az Aradi Kereskedők Köré elnökének felszólalása kellett hatalmas tetszést.

kot megtarthassák, de eredménytelenül, mert a román törvényeket a kormány nem haghathja át.

Igy támadt a mentőötletük: az elválás. A gróf az egész birtokot a feleségére és gyermekeire iratta, azután beadta a válópert. A bíróság elválasztotta őket. Az elvált feleség letelepedett Bucarestbe és bejelentette, hogy meg akarja tartani román állampolgárságát.

Azután pedig elutazott a birtokra és vissza vette azt az eddigi bérletől. Egy megbízható gazdatiszt jött le a grófnővel, aki átvette a birtok kezelését. A gazdatiszt magyar állampolgár és a grófnő tökéletesen megbízik benne hiszen az elvált férje, akivel most is boldogan együtt él. A környéken senkinek sem tűnik fel és nem is szólják meg érte őket, hogy valóságosan élnek a volt grófi házastársak.

Legalább is így írja mándceket a pesti újság.

Gyilkosság — tettes nélkül.

Újabb Carlier-eset Belgrádban.

(Belgrád, november 24.) Titkos gyilkosság foglalkoztatja a belgrádi rendőrséget, amelynek részletei a Carlier-gyilkosságra emlékeztetnek, amelynek tettesét még mindig nem lehetett megállapítani. A belgrádi Knez Mihajlova utcában egymás szomszédságában laknak Zsivkovics Ljubomir vásári árus és Gyokics György. A Ciglar-kávéház tulajdonosa, a kik között már hosszú idő óta ellenséges volt a viszony. Vasárnap este a Ciglar-kávéház vendégei olyan hangosan mulattak, hogy a szomszédban lakó Zsivkovics családjára nem tudott aludni. Emiatt Zsivkovics áment a kávéházba és felelősségre vonta Gyokicsot, ami ből indulatos perpatvar keletkezett. Végül a vásári árus visszament lakásába. Valamivel később Zsivkovics tizenhárom éves kislánya az udvarra ment, ahol a kávéház egyik vendége erőszakoskodni kezdett vele. A kislány visszafutott a lakásba és elmondta a támadást apjának, aki újból a kávéházba ment, az udvarba hívta Gyokicsot és ismét felelősségre vonta. Hangos szóváltás keletkezett közöttük, amit a kávéházi vendégek is hallottak, majd egyszerre lövés dördült el és Zsivkovics életveszélyes sebbel összeesett.

Az esetről nyomban jelentést tettek a rendőrségnek, amely őrizetbe vette Gyokicsot abban a feltevésben, hogy ő lötte le ellenfelét. Gyokics tagadta a tettet és a nyomozás is megállapította, hogy a vendéglősnek soha sem volt revolvere. Később arra gondoltak, hogy Zsivkovics, aki idegbajos ember, a perpatvar során felindulásában öngyilkosságot akart elkövetni, azonban kiderült, hogy neki sem volt fegyvere. A revolvért, a

mellyel a gyilkosságot elkövetékl, a legszorgosabb kutatás ellenére sem találták meg. A rendőrség azt hiszi, hogy egy harmadik személy lötte le Zsivkovicsot, aki az udvarban rejtőzött és a lövés után elmenekült. A nyomozást most ebben az irányban folytatják.

Színésznők laknak az új bécsi császári palotában.

Aiacosbálak a trónteremben.

(Bécs, nov. 24.) Az új császári palota, amely csak 1919-ben készült el és így át sem adhatták tulajdonképpeni rendeltetésének, üzleti vállalkozás alapja lett. A császári lakosztályokat és a királyi kamarát muzeummá alakították át, a többi helyiségekben üzleti és egyesületi irodákat, valamint lakásokat rendeztek be. Az új Hofburgban 157 család lakik. 35 magánegyesület irodája és 12 állami intézmény nyert elhelyezést. Az inspektor szerepét a Burgkapitányság tölti be, a házbérek pedig a belügyminisztérium szedi. A Hofburgban laknak Anday Pirokka és Németh Mária, a Staatsoper művésznői is, valamint Berger, Alfred kamaracékes.

A Burgkapitányság főjövédelmét a négy teremnek balok és koncertek számára való bérbeadása képezi. Ezek a termek 700—2000 embert fogadhatnak be. Már harmadik éve vannak használatban és az idei farsang minden estéjére elő vannak jegyezve, a nagy krízis ellenére is. Nagyjából ilyen most az új Hofburg képe: pajkos álarcosbálók zajlanak ott, ahol 1919-től IV. Károly akarta trónbeszédeit tartani és a nagy úrván ünnenségeket rendezni.

Cigarettaínség idején...

Leszokom a dohányzásról.

Tegnap délelőtt történt, a leg-
rémesebb trafikinség idején...

Két kiálló potacsomról, mint a repedezett eresztől csurog-
tak le az összegyűlt, szenvedé-
seimtől elfázt könyvessepek. Kö-
nyörgő hangom zokogásba fuladt,
csuklani kezdtem, mint egy hal-
doló gladiátor. De mindez nem
használt semmit. A trafikos kis-
asszony szíve olyan kemény volt,
mint egy frissen töltött funkció-
nár, nem akart megpuhulni. Igérni
kezdték fűt, fűt, fizetésemnek fe-
lét, házasságot, családi boldogsá-
got; minden lába. Miután a leg-
erélyesebb felszólításom, fenyege-
tésem dacára sem kaptam cigaret-
tát, az utolsó, jól kibróbált mód-
szerhez folyamodtam; halántékom-
nak szegeztem fegyvertartási en-
gedélyemet és a trafikos kisass-
zony kacagott, mint Sugár Teri
a Vörös malomban. En pedig át-
kötve a sorsot és a Vasút-szál-
lóban működő jósnőt, aki nem jó-
solta meg nekem, hogy megdrá-
gult a trafik, eldávoltam és jobb
hiányban szívtam a kis vonat
mozdonya által terjesztett benzín
gőzös levegőt. Amint az epedéstől
görnyedten vonszolom magam az
uccán, hirtelen csodálatos mentő
gondolat röppen meggyötört
agyamba: leszokom a dohányzás-
ról, határozom el. És elhatározá-
somat azonnal keresztül is vit-
tem. Bementem egy kávéházba,
amelynek levegője szürkés volt a
dohányfüsttől és töményes mosoly-
lyal néztem azokra, akik mint a
cuccit szopogatták a cigaretta va-
gét. De később ismét erőt vett raj-
tam a leküzdhetetlen dohányzási
vágy. Egy ismeretlen urhoz ba-
torkodtam és egy cigarettát kér-
tem tőle. Nem adhatok — vála-
szolta — én is nehezen szerezem
6 lejért darabját. A főpincérhez
mentem. — Nincs! — válaszolta
kegyetlen rövidséggel. Milyen
rosszak az emberek, gondoltam,
legalább vigasztalósnak, vagy re-
ményt nyújtósnak a rideg elutasí-
tás helyett. Körülöttem füstkarik-
ák szálltak a levegőbe, a torkom
összeszorult és idegeimben vala-
mi furcsa bizsergést éreztem. Ki-
nyitottam számat és mint a jól be-
dresszított farkaskutya az eldo-
bott kenyér után, kapkodtam a
füstkarikák felé. Mindenki rám né-
zett. Tudtam, hogy csodálnak és
láttam, hogy a sárga irigység ég
a szemekben, mert leszokom a
dohányzásról. Körülöttem különös
zűr-zavar támadt és a vendégek
cigarettaikkal a szájukban félve
közelednek hozzám. Szokjanak le!
ordítottam feléjük és a legköze-
lebb állónak kikaptam a cigaret-
tát a szájából és lenyeltem. Lá-
ttam, hogy óriási hatást váltok ki
cselekedetemmel, mert mindenki
kivette a cigarettát szájából. A
mellem dagadni kezdett az öröm-
től, hogy ilyen nagy sikerem van.
Én vagyok az antinikotinisták
apostola! ordítottam torkomssa-
kadástól. Ezután már nem emlék-
szem világosan, hogy mi történt.
Két ember karongott és kocsiba
ülletett. Elhelyeztek egy párná-
zott-falu szobában, ahol hozzá-
kezdtam a „Dohányzás hatása a
társadalom degenerációjára” cí-
mű tizenkét kötetes munkám meg-
írásához. (D. G.)

Jaurés a Pantheonban.

Nagy ünnepélyességgel szállították át a béke martir-
jának hamvait. — Emléktábla a vértanúság helyén.

(Páris, november 24.) 1914. ju-
lius 30-án Párisban, fényes nap-
paj a Café Croissattban gyilkos re-
volvergolyó örökre nemává tette
a háború nagy ellenségét: Jau-
rést. A boulevardok akkoriham meg-
remegtek a kiáltástól: „Berlin!”.
Élestorkú rikkanások ordítottak
az emberek fülébe: Guerre! és a
kávéházi terrasz szürkés köc-
kán folyt a vér a legnemesebb
szívűből, az egyetlen ember, aki
megakadályozhatta volna a hábo-
rut, haldoklott, meg kellett halnia,
mert ellenezte a világörületet, a
beszédesebb ajaknak örökre el kellett
némulnia, mert nem akarta, hogy
kinyissák azt a csapot, amelyből
négy éven át folyt a piros ember-
vér a Somme, Marne, Galicia,
Oroszország, Kárpátok, Piave kö-
rűli puszták fölé.

És most, 1924-ben, november
hó 23-án napján a legnagyobb
francia humanistának a hamvait
ünnepélyes keretek között átvit-
ték a Pantheonba, oda, ahova
csak a legnagyobb franciák ham-
vai kerülhetnek. Poincaré alatt
tilos volt erről beszélni, Jaurést
nem volt szabad igazolni. Most

azonban Herriot került Poincaré
örökébe és az ébredező Francia-
ország úgy akar áldozni a vértan-
u Jaurés emlékének, hogy ham-
vait átvitette a Pantheonba. Va-
sárnap történt meg nagy ünnepé-
lyességgel keretében Jaurés hamvai-
nak elhelyezése. Megjelent Dou-
mergue elnök, Herriot miniszterel-
nök, a miniszterek, a diplomáciai
képviselők, eljöttek a küldött-
ségek, felvonultak a munkások,
eljöttek a szomszédos Németor-
szág kiküldöttei és minden ország-
ban, ahol Jaurés tanítása jó ta-
lajra talált, ezen a napon áldoz-
tak a vértanú emlékének. Herriot
miniszterelnök beszélt a koporsó
előtt, elmondotta, hogy Jaurés
igazi hazaszeretetet és hűbészere-
tetet hirdetett és ennek kell a
mai Franciaország programjának
is lennie.

És a Café Croissattban, ahol a
nagy ember 1914. júliusában vér-
től elborítva lefordult a szélről,
az Emberi Jogok Ligája emlék-
táblát illesztett a falba, amely fir-
detni fogja, hogy itt halt hősi ha-
lált a békéért vívott nagy harcban
Jaurés, a huszadik század nagy
gondolkodója.

Leánytragédia a tulzott vallásosság miatt.

Huszonhét éves leány öngyilkosságára készül. — Agyalótlak egy ifjú
párt a házasságkötés közben.

(Varsó, november 24.) Két meg-
rendítő tragédiáról számolnak be
a varsói lapok. Az egyik Krakó-
ban történt, ahol egy szigorúan
vallásos előkelő zsidó család 16
éves leánya, Breiter Ernesztin öngyilkosságot követett el. A leány
bucsuvelet hagyott hátra, amely
ben megírja, hogy ő nem képes
olyan szigorú vallásos életet élni,
mint szülei s ezért közöttük állan-
dó volt a viszálykodás, végül is a
leány elkeseredésében megvált
életétől. Bucsuvelelének van egy
érdekes része is, amelyben heje-
lenti, hogy 27 barátja van a vá-
rosban, akik hasonló helyzetbe
kerültek, mint ő s akik családjai-
k tulzott vallásossága miatt
szintén meg akarnak válni az

életől. A leány óriási feltűnést
keltett és a leányos családok
most szigorú őrizet alatt tartják
gyermeküket, nehogy alkalmuk
legyen öngyilkosságot elkövetni.

A másik megrendítő dráma a
vilnai kerület Badaucic nevű kis-
városában történt. Tegnap volt
Katzelmann Sonja, egy gazdag,
előkelő zsidó család gyermeké-
nek esküvője egy városbeli elő-
kelő fiatalemberrel. A leányba
azonban egy gazdag keresztény
földhírtokos fia is szerelmes volt,
de érzelmei nem találtak viszonzá-
sra. Amikor a pár az oltár előtt
állott, a földhírtokos fia berohant
a templomba és az ifjú párra két
lővést adott le. A menyasszony
azonnal meghalt, a vőlegény élet-
veszélyesen megsebesült.

Bombamerénylet a bombapör koronatanuja ellen.

Pölgépet akartak küldeni egy budapesti rendőrkapitánynak.

(Budapest, november 24.) A
pesti bombamerénylők most folyó
pörével kapcsolatosan ma nagy iz-
galmat keltő újabb bűncselek-
mény történt, amely óriási feltű-
nést keltett a magyar fővárosban.
Eddig ismeretlen tettesek bomba-
merényletet kíséreltek meg
Schweinitzer József budapesti
rendőrkapitány ellen. A rendőrk-
apitány vezette a bombamerény-
letek ügyében a rendőri nyomozá-
st s így a most folyó pörnek
egyik koronatanuja. Schweinitzer
személye ellen irányuló merény-
let, amely szerencsére meghiu-
sult, így történt:

Tegnap este több fiatalember
jelent meg a rendőrkapitány kis-
pesti lakása előtt, szóba elegyed-
tek Schweinitzer cselédiének ud-
varlójával, majd egy gyanús cso-
magot akartak átadni neki, hogy
azt vigye fel s adja át a rendőrk-
apitánynak. Az ismeretlen fiatal-
emberek egy milliót kértek neki,
ha a csomagot felviszi. A cseléd
udvarlója azonban gyanút fogott
és fellármázta az egész házat, mi-
re az ismeretlen fiatalemberek fu-
tásnak eredtek és sikerült is el-
menekülniük. Kézrekerítésükre a
rendőrség erőyes nyomozást ve-
zetett be.

Itt írjuk, hogy a bűnpör mai
tárgyalásán különben jelentéke-
len vallomások után a fegyver-
szakértőket hallgattak ki. Lorch
szakértő részletesen ismertette a
bombákat és azt vallja, hogy az
Erzsébetvárosi Kör bombáját
csak a helyszínnel ismerős és a
bombakezelésben járatos egyén
helyezhette el. Az elnök kérdése-
re kijelentette, hogy a rendőrsé-
gen történt kihallgatásakor a vád-
lottakon a bántalmazásnak nyo-
mát sem láttam.

Az autótartás költségei.

Egy szakember értékes adatai.

(Saját tudósítónktól.) Az autó-
győről írt cikkeinkkel kapcsolat-
ban most egy szakembert szólal-
tattunk meg, aki az autót üzembe-
tartásának költségeiről az alábbi
érdekes számadatokat mondot-
ta el:

— Általában három kategóriá-
ba osztjuk az autókat. Kis gépek-
re 12—20 HP. amelyeknél kilomé-
terenként az üzemeltetés 3.80 lej.
Ebbe beleszámítódik a tőkeamat
vesztesség, amortizáció, üzemfor-
gyasztás: benzin, olaj, gumim
ezenkívül javítás és softőrítetés.
A középső kategóriás, 20—35 ló-
erős gépeknél, a kilométerenkénti
üzemeltetés már 8.40 lej, mert
hisz a gép nehezebb, több benzin
kell és a gumikopás is intenzi-
vebb. A harmadik kategóriába
számítjuk a 45—50 HP-s nagy u-
ragépeket. Itt minden megte-
rí kilométerre az üzemeltetés 11—12
lej, mert ezeknél már nagyon sok
a benzinfogyasztás, gumikopás
és a rongálás veszélye is erősebb.
Most számítsuk csak ki: Arad—
Várad 120 kilométer, oda-vissza
240. Vagyis egy kölcsönkért autó,
amely Aradról Váradra megy és
onnan visszatér Aradra, az autó
tulajdonosának 2880 lejébe kerül.
Az autótartás tehát eléggé költ-
séges.

SPORT

O Aradi eredmények. Gloria-CFR
—93 gy. e. 2:1 (1:0.) Barátságos
mérkőzés. Hideg időben, kevés szá-
mu közönség előtt mutatkozott be a
háziéred válogatottja, amely na-
gyobbreszt Aradon ismert játékosok-
ból áll. A bemutatkozó csapat, mely
kezdő és összeszokottan csapat be-
nyomását keltette, kelő training által
komolyabb eredményeket érhet el. A
CFR-Gloria tartalékolt csapata nem
igen boldogult és csak minimális
győzelmet arat. Goallövők a Gloria-
CFR részéről Mágory és Müller, a
katonáktól Bandler. — Előzőleg
AMTE comb.—Unirea 11:0 (7:0.)
ATE ifj.—Hakoah ifj. 3:0 (1:0.)

O Timisoarai eredmények. Kinizsi
—Kadima 10:0 (8:0.) A hideg idő-
ben a Kadima csak kilenc emberrel
kezdett és csak a mérkőzés folyamán
sikerült a csapatot teljessé tenni. Gól-
lövők: Zemler, Frech, Tanzer és
Schiller. Politechnika—Sparta-CFR
4:1 (1:1.) Változatos és szép akciók-
ban bővelkedő mérkőzés.

O Külföldi eredmények. Budapest
MTK—VAC 1:0 (1:0.) MTK főlény-
ben lefolyt mérkőzés, amelyet a VAC
durvasággal igyekezett ellensúlyozni.
A mérkőzés goalját Molnár lövi.
UTE—Vasas 3:0 (2:0.) Az UTE főlé-
nyes játék után szerzi meg első győ-
zelmét. NSC—FTC 2:2 (2:0.) Az
FTC csak a második félidő 43 percé-
ben tudott tizenegyesrel egyenlíteni.
III. ker.—Törökvis 1:1 (1:0.) KAC—
BTC 1:1 (1:0.) Zugló—BEAC 2:0
(1:0.) — II. osztály. 33 FC—Eksze-
rés 2:1. EMTK—Föv. TK 2:0. TTG
—UTSE 2:1. MAC—KAOE 1:1.
UMTE—Husos 2:1. Postás—BAK
3:0. — Bécs Amateurs—Rapid 3:0.

STANLEY MŰVÉSZET

Grozavescu Traján hangversenye.

Koncert az aradi Kulturpalotában.

Grozavescu Traján a leghelyesebb irányban halad a fejlődés útján. Tegnap koncertje ismét határozottan volt azon az úton, amelyen a világ legjobb énekesei közé jut el. Sokat és feltűnően fejlődött hangja és előadása azóta, mióta utoljára hallottuk. A bécsi iskola határozottan sokat használt a művészeknek, aki hangban és a szöveg megérztetésében sokat tanult és amit tanult azt előnyösen fel is tudja használni. Nagyszerű irazinozása, finom piano és egy gyönyörű crescendo ragadják meg tegnapi hangversenyén figyelmünket. A hangja inkább meleg, lágy és bársonyos, mint hatalmas, de van benne erő is és ha szükség van rá, alaposan ki tudja használni a nagy hangversenyterem akusztikáját. Tegnap koncertje ellen csak egy kifogásunk van, hogy keveset adott. A horribilis és az aradi koncertekben eddig páratlanul magas helyek dacára a közönség teljesen megtöltötte a nagytermet. A közönség természetesen felfokozott érdeklődéssel ült be a nézőtérre és a szokásosan, legalább másfél órát kitévő műsort várta. Dacára a minden szünet után megismétlődött szüneteknek, a hangverseny mindössze háromnegyed óra hosszát tartott és hat rövidebb lélegzeli operatúra kapunk. Giordano *Fedora*-ja, amelyet olasz nyelven énekelt a művész, nyitotta meg a műsor számainak sorát és a határozottan fokozódott. Meyerbeer *Airka nő*-je, amelyet decemberben fog a művész a bécsi állami operában énekelni, Leoncavallo *Bohémek*-jének Aradon még soha nem hallott áriája, Wagner *Mesterdalnokok*-jának és Goldmark *Sába királynő*-jének áriái sok-sok ünneplést váltottak ki. Grozavescu megmagyarázhatatlan okból a műsoron szereplő *Aida* áriát elhagyta, holott ez egyike legjobb szerepeinek és helyette ráadásaként a „Kacagó Bajazzo” áriát énekelte el. Műsora többi számát németül, kifogástalan szövegkiejtéssel, a Bajazzo-áriát pedig románul énekelte. A művészt a ráadás után is többször szólította még tapsaival a pódiumra a közönség. Grozavescut zongorán Guttmann Miklós kísérte stílusosan. (b. i.)

Az aradi színház heti műsora. Kedden: Gésák, operette. Balogh Böske vendégfellépéssel. Szerdán: Totó, énskes bohózat. Balogh Böske bucsufellépéssel. Csütörtökön: Fél 9-kor: Cigánybáró, operette; 11 órakor: Tyuketrec, bohózat. (Csak felnőtteknek.) Pénteken: Nagyhercegnő és pincér. Bemutató előadás. Szombat d. u. 4 órakor: Szulamith, ópera. Este román előadás. Vasárnap délután fél 3 órakor: Cigánybáró, operette; fél 6 órakor: Árvácska, operette. Este román előadás. Kedden: Artalan Zsuzsi, operette. Szerdán: Kis muszkák, vigjáték-bemutató. Fekete Mihály fellépéssel. Csütörtökön: Kis muszkák, vigjáték. Fekete Mihály fellépéssel. Bucsufelladás.

Szezonzárás az aradi színházban

Tíz nap múlva véget érnek a színelőadások Aradon. December 5-én kezdődik a temesvári színiudény.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi színház tíz nap múlva bezárja kapuját s Fekete Mihály színtársulata, amely eddig Aradon játszott, megkezdte temesvári szezonját. A mostani aradi színházi szezon mindössze két hónapig tartott s most két hónapi szünet következik. Fekete Mihály színiigazgató azonban tervebe vette, hogy Aradot a temesvári szezon idején sem hagyja el és parallel előadásokat fog tartani, még pedig szombat és vasárnap s csak prózai előadásokat. Ezeket a napokon valószínűleg két-két előadás lesz. A rendes színházi előadásokon kívül Fekete Mihály azt is tervezi, hogy az aradi színházban hangversenyeket rendez és már legközelebb Környey Béla, Sándor Erzsébet és Grozavescu fognak koncertet adni az aradi színház színpadán. December 4-én lesz az utolsó aradi előadás és akkor Földes Imre „Kis muszkák” című új darabja kerül színre. Az első temesvári előadás 5-én lesz. A „Pillangókisasszony” című operát adják elő Auer Katóval a címszerepben, 6-án az „Árvácska” kerül színre, a legelső prózai előadás pedig a „Gazdag leány” előadása lesz Temesváron.

A Kölcsey-Egyesület irodalmi délutánja. Vasárnap tartották meg az aradi Kölcsey-Egyesület második irodalmi délutánját, amely nívós műsorával megérdemelt sikert aratott. Szoják Rezső érdekes Anatól Francet tanulmányt olvasott fel, részletesen és alapos tudással ismertelve a nagy író életét és nagyobb műveinek rövid vázát. Ezután Berczy Lajos olvasta fel „Piroska” című novelláját, amely érdekes meseszövéssel lebilincselte a közönség figyelmét. A műsor egyik kiemelkedő száma dr. Mezeyné-Zay Margit zongorajátéka volt. Liszt 12-ik rapszódiaját, amely egyike a nagy zeneszerző legnehezebb és legszebb műveinek, ragyogó technikával és átérzéssel tolmácsolta. Ezenkívül egy Chopin-darabot interpretált igaz művészettel. A közönség nagy tapsal jutalmazta a művészt teljesítményét. Majd Serestély Béla, ismert erdélyi költő olvasta fel néhány versét. Előbb rövid szabad előadást tartott arról, hogy a költőket a versírás előtt és közben milyen hangulatok urálják és hogyan készíti az írói hangulata arra, hogy írjon. Az érdekes előadás mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. A nívós műsorért elismerés illeti a Kölcsey-Egyesület vezetőjét, amely önzetlenül fáradozik a magyar kultúra érdekében. (m. r.)

Az aradi színházi tróda hírei. Az aradi színház nagyszerű vendége, Balogh Böske, kedden a Gésákban, Sidney Jones színenéi operettjében és szerdán a Totóban bucsuzik. A Totó második felvonásában nagy kabaré is lesz, amelyben a vendégművész legújabb budapesti sláger-számai énekl, ezenkívül fellépnek Sugár Teri, Fekete Irén és Szűcs Laci. A széphangu bonviván aradi szerzőknek, Papp Andornak és dr. Erdős Mátyásnak Csitt-csend... és Tiki-tak... dalát énekl el. — A szezon egyetlen éjszakai előadása csütörtökön lesz, amikor egy pikáns

Az aradi szezonzárás után érdekes műkedvelő előadás lesz az aradi színházban, a híres nagykapusi műkedvelők előadják Aradon a „Falu rosszá”-t és a „Sárga csikó”-t. Február elsején nyílik meg újból az aradi színház s Fekete akkor a szezon a Jókai-tennarium megünneplésével kezd. Tíz estén Jókai Mór színdarabjai kerülnek színre és minden előadást más és más kitűnő erdélyi író bevezető előadása előzi meg. Azután egymásután Kálmán Imre legújabb operettje, a „Marica grófnő”, Farkas Imre „Nótás kapitány”-a, Strauss János operettje az „Egy éj Velencében”, Molnár Ferenc „Üvegpozse”, Sacha-Guitry a „Papának igaz van” és „Csokolj meg” című vigjátékai, az „Imádlak” című vigjáték, a „Fügefalevél” francia operett, a klasszikus esték során Shakespeare „Lear király”-a, Molière „Füsvény”-e és Katona József „Luca széke” című színműve, amelyet már ötven esztendő óta nem adtak magyar színpadon, kerül színre. Fekete Mihály színtársulata aradi szezonjában 86 előadást tartott. Ebből 27 volt a délutáni előadás és 13 a bemutatók száma.

francia bohózat, a Tyuketrec kerül színre. Az előadást este 11 órakor kezdik és fellép abban Fekete Mihály színiigazgató, Fekete Irén és Mészáros. — Jókai Mórnak és Strausz Jánosnak meseszövéseben és zenei szépségeiben gazdag operettjét, a Cigánybárót csütörtökön eleveníti fel az aradi színház teljesen új szereposztással. Zsupánt Kassay, Barinkait Békefi, Arzenát Zilahy Irén, nevelőjét Erdélyiné, Saffit Auer Kató, az öreg cigányasszonyt Békefiné, Óabor diákok Szabó Gyula játssza. A darabot Fekete színiigazgató rendezi. — A budapesti Renaissance színház rendkívül nagy sikert ért műsordarabját, Földes Imrének Kis muszkák című vigjátékát választotta aradi szezonzárónak az igazgató. A Kis muszkákban Fekete Mihály, Fekete Irén, Harmath Jolán, Mészáros Béla, Darvas Ernő és Sorri Jenő játssza a vezetőszerepeket.

Balla Frigyes tárlata iránt, mint eddig mindig, úgy most is, óriási érdeklődés nyilvánul meg. A vasárnapi megnyitáson nagy és előkelő közönség jelent meg és sok festmény talált már aznap gazdára. A tárlat végén, december 2-án két képet sorol ki Balla a kiállítási katalógus tulajdonosai között.

El ne felejtse,

hogy ma van Bokor Judit gondolkaművész egyetlen hangversenye, amelyen a gondolkaművész remekműveit adja elő. Zongorán Kósa György, Hubay mester állandó kísérete, fogja kísérni, aki azonkívül önálló számmal is fog szerepelni. Jegyek Oláhnál, Arad.

Uj kormány Törökországban. Konstantinápolyból jelentik: Izmed pasa, miniszterelnök tegnap benvitotta a kormány lemondását, amelyet Kemal pasa elfogadott. Az új kormány megalakítására Fothy bej kapt megbizást.

Gyilkosság

Egy kerékpár miatt.

Egy tizenhétéves cipésztanonc bűnügye a bécsi esküdtsek előtt.

(Bécs, nov. 24.) A bűnügyi környakban szinte egyedülállóan borzalmas gyilkossági bűnügy fojtalkoztatta két napig a bécsi esküdtseket.

A bűnügy főhőse egy tizenhétéves cipésztanonc volt, aki meggyilkolt egy kerékpáros kereskedőt, csak azért, hogy egy kerékpár birtokába jusson.

A bécsi törvényszék esküdtse ki terméket zsúfolásig megtöltötték az érdeklődők, akiknek idegelt elzsibbasztották az elvetemült gyermek gyilkosságáról a tárgyalás folyamán kiderült részletek. B. cipésztanonc mindenáron egy kerékpár birtokába akart jutni, hogy évvel kalandos utazási vágyait, amelyeket a bűnügyi filmek és ponyva detektívregények csak élesztettek, kielégítse. Csakhamar belátta azonban, hogy egyedül nem tud kerékpárhoz jutni. Lassanként megérlelődött benne az az elhatározás, hogy

az egyik kerékpáros cég magányos főnökét alkalmas időben meggyilkolja és ezután a kerékpárosüzletből magával viszi az egyik kerékpárt.

A gyilkosságot hosszabb ideje gondosan előkészítette és végrehajtotta. A vezetés telt elkövetésével a nyomozás adatai szerint, T. nevű tanonctársával beszélte meg. T. kilenc héttel vizsgálati fogságban is volt, de végül sikerült neki a bűntudatát legyőznie és ennek alapján szabadlábra helyezték. Most a tárgyalás során B. a szembesítéskor megint barátja ellen vallott. A bíróság nem találta bebizonyítottának T. bűnösségét. Az esküdtsek verdiktje alapján B. cipésztanoncot 8 évi súlyos börtönrre ítélte.

MOZI

xx Még ma, kedden és holnap, szerdán vetíti az aradi Apolló a „Königsmark” befejező részét. Az utóbbi idők szépségeiben és hatásaiiban a legértékesebb filmje hatalmas sikert aratott mindenütt és Aradon is állandóan zsúfolt nézőtér előtt vetíti az Apolló mozgószínház. A párisi Comédie Française legtehetségesebb tagjai és az innár világhírű Petrovits Szvetisláv viszik a vezetőszerepet abban a filmemelésben, amelynek befejező része, ha lehet, még az első rész hatásait is felülmúlja. A nagyszabású filmet még ma, kedden és holnap, szerdán vetíti az aradi Apolló mozgószínház.

xx Az aradi Uránia filmszínházban ma, kedden először kerül vetítésre Mikszáth Kálmán leghíresebb novellájából készült modern életkép, a Fiának a fele címen az igazi anyai szeretetet szimbolizálja a film meghatározó jelenetekben és olyan szépséges felvételekben, hogy ma ezen film a legszebb magyar filmek nevezhető. Matyasovszky Ilona, Kürthy Teréz, Lukács Pál, Vendrey Ferenc és a kis Barry-ikrek alakítják a szerepeket. Miután a jegyek nagyrésze elővételben lett eladva, ajánlatos a jegyeket előre megvásárolni. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

HIDEK

Van már trafik!

A nagy éhség ma délután meg szűnt. Van már trafik. Letekszült rohamosztatok intéztek heves sturmot a trafikok ellen és a pullok védősancái mögé szorult trafikokosok elkeseredetten védtek pozícióikat. A csatazajból kihallatszott egy-egy hősi csatahiáltás:

— Kérek két trabukót!

— Egy skatulya gyufát, nagysád!

— Husz kolozsvári regáli és tíz intmet!

Es a trafikokosok adtak, de a vők csak nem akartak fogyni, a közönség mintha rettegne egy újabb dohányeltűnéstől. rengeteg árut vásárolt. Senki sem kérdezte mihez kerül, senki sem ütközött meg a horribilis új áron, mindenki boldogan vásárolt, ellátta magát pár napra trafikokkal. Egyik-másik nagyobb forgalmu tőzsdében olyan nagy volt a tolongás, hogy a kiszolgálás szinte lehetlenné vált, az emberek meg sem várták, amíg a látlékból kirakják és szortírozzák a különböző dohányfajtákat, ott tolongtak a látlék körül és a boldogtalan trafikost formálisan oltásgézték látlék közé.

A trafik hirtelen megjelenése formálisan lesújtotta a zúgkereskedelmet. A kávéházak és vendéglők trafikostánya és főpincérei, akik a legnagyobb lelki nyugalommal kértek és vettek háromszoros árat még vasárnap este és tíz cigarettáért vagy szivarért ma délutánra hosszurányult és csalódott arccal nézték a dohánytőzsdék előtt álló tömegeket és szomorúan gondoltak arra, hogy minden csoda csak három napig tart, ezuttal tényleg három napig nélkülöztük az isteni mérget: a nákotint. A legrosszabbul jártak azok, akik bízza a tartós dohányhiányban, magas áron vásárolták a hirtelen támadt zúggyűlölköktől viszonteladásra trafikot és most egyszerre leegtek. A délelőtti még gondterhelő arcok délutánra felvidultak, a korzó megtelt füstölő alakokkal, ki gondol arra, hogy a cigaretták és szivar iszonyúan megdrágult. Senki. Mindenki örül. mindenki boldog, mert van már megint trafik. A kellemetlen szag, rossz illat, nedves, méregdrága, de mégis oly édes és nélkülözhetetlen füstölő való. (k. s.)

— Ki lesz az aradi törvényszék új elnöke. Megirtuk, hogy a hivatalos lap közlése szerint az igazságügyminiszter Simonescu Constantin chisenevi törvényszéki elnököt nevezte ki aradi törvényszéki elnöknek. A chisenevi jogászság tiltakozást jelentett be Simonescu áthelyezése ellen és az elnök maga is kijelentette, hogy inkább lemond állásáról, minthogy Aradra költözzön. Mivel eszerint ismét új elnök kinevezése vált szükségessé, ma az aradi törvényszéken az a hír terjedt el, hogy az aradi liberális párt határozott kívánságára az aradi törvényszék egyik régi kiváló bíróját nevezi ki az igazságügyi kormány törvényszéki elnöknek.

— Német delegáció Londonban. Londonból táviratozzák: A német delegáció, amely az angol-német kereskedelmi szerződésről fog tárgyalni, ma ide megérkezett.

— Könyvek felárban Kerpelnél

Lemondott Eskütt védője.

Eskütt újból megtagadta a vallomást.

(Budapest, november 24.) Az Eskütt-pör mai tárgyalásának érdekes eseménye volt. Eskütt Lajos védője, dr. Weisz Ödön ügyvéd bejelentette, hogy végleg lemond Eskütt védelméről, mert Eskütt gyerekes magaviseletével, idegességével és tájékozatlanságával lehetetlenné teszi, hogy elvégeztassa a védői tisztségét. Sőt Eskütt a legutóbb kijelentette neki, hogy bizalmatlan iránta. Az elnök a védő lemondását tudomásul vette és az önként jelentkezett Kern Aurél ügyvédet rendelte ki Eskütt védelmére. Ezután megkezdtek a Brezina-féle vesztegutési ügy tárgyalását. Az elnök kérdésére Eskütt a vallomást ismét megtagadta, mire az elnök felolvasította előző vallomását. Majd Brezina Gyulát, ennek az ügynek a vádlottját hallgatták ki. Brezina elmondotta, hogy egy Felamárné

nevű ismerősének közvetítésével kapott először marhakiviteli engedélyt. Akkor illeték címén 125.000 koronát adott át Felamárnénak, aki azt állította, hogy a pénzt Tankovics Miklóshoz, nagyvadász Szabó István vejéhez vitte. Ezeket az engedélyeket azonban nem használta fel. Másodízben már közvetlenül Eskütt Lajostól kért kiviteli engedélyt. Eskütt 100.000 koronát kért az illetéken kívül és azt mondta, hogy a pénz a kisgazdapárt kasszájába kell. Az engedélyt nem is akarta kiadni pénz nélkül és igen agresszíven viselkedett. Miután Brezina ezt az engedélyt sem használta fel, visszakérte a másodízben adott összeget, amitt Eskütt vissza is adott. Brezina hangsúlyozta, hogy jóhiszeműen járt el. Eskütt Brezina vallomása után sem volt hajlandó beszélni.

Fegyveres felkészésre izgalnak a bécsi kommuniszlak

Kun Béla akcióban. — Hátazér osztrák bolsevik három frakcióra oszlik.

(Bécs, nov. 24.) Az osztrák kommunista párt, amely egyik válságból a másikba bukdaesol, most tartotta országos konferenciáját az egyes helyi csoportok kiküldöttjeinek részvételével. Ezen az úgynevezett országos konferencián a pártalapítást nyert, hogy

a pártnak egész Ausztriában alig hátezer tagja van, azonban ezek is három frakcióra oszlanak,

amelyek állandóan harcban állnak egymással.

A hivatalos vezetőség csoportja szigorúan a moszkvai internacionale utasításai alapján áll. A hivatalos csoportnál azonban több követővel dicsekedhetik Thoman a párt tulajdonképpen megszervezője, akit néhány hónap előtt, mivel szembekezdett Moszkvával, kizárták, de most ismét kénytelenek voltak visszafogadni, hogy vele együtt hívelt is visszafogadhasák. Thoman azonban igen nyugtalan és diktatorikus hangneme ember, aki nem akar beleegyezni

hogy mások is beleszóllhassanak a párt irányításába.

Az ő csoportján kívül egyéb előgedetlenek is vannak, akik nem respektálják a vezetőség utasításait.

A köznyelven a véres szónokok egymást követték. A hivatalos szónokok megállapították, hogy Moszkvában ismét a radikális irányzat hívei ragadták magukhoz az irányítást.

A harmadik internacionale propagandabizottságának élére ismét az egyidejű félredőlított Kun Bélát állították.

aki az osztrák pártnak azt az utasítást adta, hogy fegyveres felkészüléssel, valamint puccsokkal igyekezzék Ausztriában a bolsevizmust megvalósítani. A kongresszus elhatározta, hogy a munkanélküliek között ezennel még nagyobb és vehemensebb agitációt fog kifejteni és erre a célra ismét igénybe veszi a moszkvai internacionale anyagi és „erkölcsi” támogatását.

séssel voltak képesek a kikötőbe befutni. Az északnyugati államokban 16 fok 0 alatt van a hőmérséklet.

— Jegyzőtanfolyam Aradon. Mint ismeretes, Aradvármegye jegyzői tanfolyamot létesít. A tanfolyamra már eddig is százharminál több jelentkező akadt és ez a szám jóval nagyobb, mint amennyit a vármegye vezetősége várt. Ilyen körülmények között már december elsején meg is nyílik a tanfolyam, amelynek előadásai a Moise Nicoare liceumban lesznek.

— Hirtelen halál. Aradon, a Piața Catedrală (Thököly-ter) 8. számú ház egyik félreeső helyén tegnap este egy 30-35 évesnek látszó férfi holttestét találták. Jelenlétét tettek a második kerületi rendőrségnek és a helyszínen Mladin Jenő komisszár és dr. Stauber Andor orvos jelenlétét meg. A vizsgálat megállapította, hogy az illető Fatona János pécsi lakos és szívizélhűdés ölte meg. A holttestet az első temető halottasházába szállították.

— Minden francia könyv kapható Le-pagenál Cluj.

— Öngyilkos volt főtisztviselő. Ma reggel jelentették az aradi ügyészségnek, hogy Mayer Nándor volt Acsoy főtisztviselő tegnap Alvácán öngyilkosságot követett el. Revolverrel fölbeltte magát és nyomban meghalt. Az öngyilkos több mint tíz évvel ezelőtt ment nyugalomba, azután pedig huzamosabb ideig az aradi Iparkamaránál dolgozott. Aradon széles körben ismerték. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

— Megdrágult a gáz Aradon. Arad város műszaki bizottsága Kaufmann Kamil gépüzemigazgató indítványára elhatározta, hogy a gázfogyasztás egységárát 9 lejre emeli fel. A bizottság elhatározta, hogy javaslatot tesz a tanácsnak, hogy a gáz utcai világításra is használja fel. Foglalkozott még a bizottság azzal, hogy a jelenleg használatban levő közúti mozdonyok nem alkalmasak a forgalom lebonyolítására. Ezért javaslatot tett a tanácsnak, hogy a forgalmon kívüli helyezett kölcsönmozdonyok közül egyet vegyen használatba. A tanács a legközelebbi ülésén foglalkozik a műszaki bizottság előterjesztésével.

— Földrengés Anatóliában. Konstantinápolyból táviratozzák: Anatóliában utabban heves földrengések voltak, amelyek a városokban nagy pusztítást vittek végre.

Gyémántot és briliánst a legmagasabb áron fizet Hermann Iritz órák és ékszerek Timisoara, Strada Merozi 12. Dom-tör sarkán. 428

— Az aradi Aviva zsidó leányegylet f. hó 30-án este fél 9 órakor az aradi Kulturpalota nagytermében rendezendő művészeti programja a következő: Bevezető beszéd, tanács dr. Marton Ernő, a cluj Ujkelet főszerkesztője. Stern Magda zongoraszám. Kúri Klára táncszáma. Kornis Árpádné szavalata. Róna Dezső: dalok és áriák. Giszkalay János, az Ujkelet főszerkesztője: versek. Táncduett, Darvas Ernő: magánszám. Tánc-Pantomim, mely Salamon király udvarában játszódik le. Itt említjük meg, hogy az Aviva estélyeinek eddig Erdély minden városában osztatlan óriási sikerük volt s így biztosan tudjuk, hogy ez a siker Aradon sem lesz kisebb.

Csütörtökön mi jövünk PAT és PATACHON

— Új csodagyermek. Budapestről táviratozzák: Az Operaházban ma zenészeket jelentében próbaéneklést tartottak Márkus Dezső operai főrendező és Szóyer Ilonka kilenc éves kisleányával. A jelenlevőket a kisleány valóságos elragadta hangjának csodálatos koloratúráival és fejlettségével. A csodagyermeket decemberben a „Denevér” előadásán léptetik fel először.

— Béreljen Kerpel könyvtárában! — Sikkasztó budapesti tőzsebizományos. Budapestről táviratozzák: Mindszenty Mihály tőzsebizományos 500 millió értékű és kospénzfedezet fejében átvett részvényt elkicsarított s azután megszökött. Állítólag Csehszlovákiában lakó rokonaihoz utazott pénzt szerezni.

Könyvajdonságok — 10154 Sándornál Arad.

— Az aradi törvényszék volt elsőként búcsúztatása. Dr. Moldovan Silviustól, a nyugalomba küldött aradi törvényszéki elnöktől ünnepélyes formában vett búcsúztatás volt az aradi ügyvédi kar szombat este, diszvacsora keretében. A Fehér Kereszt gyémánttermében 200 terítékes banket volt, amelyen az aradi ügyvédi kamara tagjai, bírák, járásbírák és ügyészek jelentek meg. Az első pohárköszöntőt dr. Marsieu Jusztin, az aradi ügyvédi kamara dékánja mondta, aki lelkes szavakkal méltatta dr. Moldovan Silviust kiváló érdemeit. Nicolescu Miklós főügyész, aradi vezetőügyész megleghangú köszöntője után Pap Tivadár dr., Balasie dr., Jancu Cornél dr. és Grozda Aurel dr. mondtak még beszédet. Grozda dr. felszólalásában kiemelte, hogy a mai rendszer büne az, hogy olyan kiváló férfiak, mint dr. Moldovan Silvius, nem maradhatott meg azon a helyen, ahol mindenki tisztelettel és becsüléssel vette őt körül, ahol jelentős és értékes munkásságot fejtett ki.

— Megoperálták Karátsonyi püspököt. Karátsonyi János oradea-marei püspököt, a hírneves történettudóst tegnap megoperálta Waldmann Béla dr. oradea-marei szemorvos. A püspök balszemén egy év óta szürke hályog fejlődött és azon a szemén már teljesen elvette látóképességét. A püspök lakásán történt meg az operáció, amely, nagyszerűen sikerült.

Ingyen, költségmentesen
meggyőződhetek róla, mily nagy-szerűen tisztítja beleit, hogy **frissíti egészséget** és hogy **adja fel testét a KOPROL**
főző csokoládé étkezési. Teljesen ingyen kap egy próbát, ha címét küldi a „GEA-KRAVER” laboratóriumnak, Timisoara 65. sz.

— Talált bűrönd. Tegnap délután Aradon egy konflis kocsiában egy kézi bűröndöt találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti az aradi államrendőrség Marasesti (Kossuth) ucai központjában, első emelet 7. számú szobájában.

— Betörés Nadlacon. Vakmerő betörés történt Nadlac községben, ahol ismeretlen tettesek behatoltak özvegy Prekup Györgyné házába és onnan 120000 lej értékű ruhaneműt, pénzt és értéktárgyakat vittek el. A károsult fejelentésére a csendőrség megindította a nyomozást.

— Bokor Judith gordonkaművésznő kedden délután 12 órakor ad autogramokat a koncert látogatóinak Oláh könyvkereskedésében Aradon.

Az aradi Uránia filmszínház
ma kedden először **Fiúnak a fele**
Mikszáth Kálmán legújabb novellája filmen.
Főszerepben: Matyasovszky Ilona, Kürthy Teréz, Lukács Pál, Vendel Ferenc és a Barry Iker.
Előadások 5, 7 és 9 órakor.

— Elgazolta a vonat. Halálos baleset történt tegnap Bokszeg község vasuti állomásán. Az állomáson keresztülhaladó személyvonat elgazolta Purdán György 20 éves földművest, aki néhány órával később sérüléseibe belehalt. A vizsgálat megindult.

KUTGATDASAG

Zürichben 2.70, Párisban 9.85 a lej.

HELYI VALUTÁK. (Nov. 24.) Francia frank 10.50. svájci frank 38, dollár 193, dinár 2.65. székeli 5.60, lira 8.50, angol font 910. Kifizetések: Budapest 385. Bécs 357, Prága 5.95. Zürich 38.30, Milánó 8.50, London 928. Páris 10.45, Newyork 194, Belgrád 2.80.

ZÜRICH NYITÁS. (November 24.) Amsterdam 208.50, Newyork 518.10, London 2403, Páris 27.55, Milánó 22.50, Prága 15.65. Budapest 0.0069.50, Belgrád 7.55. Bucuresti 2.70, Bécs 0.0073.

ZÜRICH ZÁRAT. (November 24.) Amsterdam 208.50, Newyork 518.10, London 2405, Páris 27.45, Milánó 22.45, Prága 15.65. Budapest 0.0069.50, Belgrád 7.50, Bucuresti 2.70, Varsó 0.0099.75, Bécs 0.0073.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRAT. (November 24.) Kifizetések: Páris 10.40, London 907 Newyork

Az Umberto-képtár pusztulása.
A tűzveszedelem többmillió líra kárt okozott.

(Róma, november 24.) Hírt adtunk arról, hogy borzalmas tűz pusztított a nápolyi Umberto-képtárban. A képtár egy négyemeletes, hatalmas épületben van a város közepén és ugyanígy az épületben van egy filmraktár is. A raktárban rövidzárlat következében tűz támadt, amelyet robbanás követett. A tűz ijesztő módon terjedt az épületben. Az üveg fedett tető csakhamar beomlással fenyegetett és az épületbe szorult lakók segélykiáltásai töltötték be a teret. Néhány pillanat múlva megérkeztek a tűzoltók. Elsősorban a lakók megmentésére kellett gondolni, ez azonban nehéz volt. A lépcsőknél hatalmas lángok riasztották a menekülni akarókat. Egy ott lakó fiatal nő csak a tűzoltók biztatása tartott vissza attól, hogy a második emelet erkélyéről levesse magát az uccára. Sietve a lakók mentéséhez fogtak. Egyrészt a mentőponyvákai fogták fel, a többi a kötélelőtrákon hozták le. Husz lakó súlyos égési sebet szenvedett és kórházba szállították őket. Az Umberto-képtár egyik igazgatóját az egyik tűzoltó hozta ki eszméletlenül irodájából, ahova beszorult. A képtárban amelyet 1887-ben alapítottak, megbecsülhetetlen károk estek. Számos nagyértékű festmény porrá égett, sok hasznavehetetlenné vált. Szakértők véleménye szerint a kár több millió lírára rúg. A tüzet csak több órai megfeszített munkával sikerült lokalizálni.

— Tánciskola megnyitása. Az érdekeltek szíves tudomására adom, hogy 23-án, vasárnap haladók és 25-én, kedden kezdők részére a tánciskolámat megnyitottam az aradi városligeti kiosk termében. Themes, tánctanár.

Belőres az aradi állomáson.

Kiosztották az állomási pénzbevételt.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi állomáson tegnap éjszaka vakmerő betörést követtek el. Drecin Péternek az állomás épületében működő pénzbevételi irodájába hatoltak be a betörők. Alkulccsal nyitották ki a helyiség ajtaját és feltörték az összes szekrényeket és iróasztalokat. Összesen 3 ezer lej értékű vagányt találtak, mert a pénzbevételi tulajdonosa a befolyt pénzből nagyobb részét hazaviszta. A betörők teljesen feltörték az irodahelyiséget, mert valószínűleg keveselték az ott talált pénzt. A betörést reggel vették észre és azonnal jelentést tettek az állomási rendőrségnek. A nyomozás megindult; a talált bűnjelek alapján valószínűnek tartják, hogy a tettét ugyanazok követték el, akik a napokban betörték az állomás raktárhelyiségebe.

Cenzurat: Prefectura Judeului.

Felolós szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Özv. Mayer Nándorné sz. Takács Irma mint neje, úgy az alólírottak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelentik a felejtethető jó férj, gondos édesapa, testvér, sógor, nagybácsi, rokon,

Mayer Nándor

nyug. ACSEV. tisztviselő.

folyó 1924. évi november hó 20-án életének 57. évében rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az istenben boldogult földi maradványai folyó évi november 25-én délután 5 órakor fogtak a római kath. anyaszentegyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyezni.

Tied a nyugalom, mienk a fájdalom!

Alváca, 1924. évi november 25. Mayer Aranka, Mayer Angyalka férj. Kosara Sándorné, Mayer Nándor, mint gyermekei. Kosara Sándor, veje.

Elveszett

november 23. éjjel aradi államvasut állomáson pénztárcám. Megtalálót kérem küldje névtelenül címre irataimat.

Nikolits Döme

6560

Radna.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Pátru Aranka, Budapesti Üzletét átvettem Arad, Bul. Reg. Maria No. 12. (Fischer Elz palota udvara.) Mersékel árak mellett elsőrangú higiénikus kiszolgálás. Borotválás 10 lei, hajvágás 20 lei. Abonenseknek 20 százalék kedvezmény. Kérem a n. é. közönség pártfogását.

KRAUSZ JÁNOS

Bulv. Regina Maria (Andrási-tér) 12. sz. Fischer Elz palota átjárón. 6576

Csütörtökön mi jövünk PAT és PATACHON

NAGY GÉZA fényképész

műtermében művészi beállítás gyermek fényképek, különösen finom kivitelű portré fényképek. Kis képek után nagy faliképek, aquarellek, pastell-ek minden formában készülnek. Amúgy is állandóan látog. Arad, Baty. Reg. Maria 8. (v. Andrássy-utca)

Cfr. Városi menetjegyiroda, Arad, Boulevardul Regina Maria 12. Cfr. Vasutjegyek, külföldi menetjegyek. (Hoffmann Sándor helyiségében.)

Naptárak óriási választékban kereskedők részére nagy jutalommal Lóbi Piriapiródnan Apollo moziba szemben Arad. 6510

Elveszett

Aradon a Str. Crisan-tól a Str. Brațianuig terjedő útvonalon 1 drb. **briliáns buton.**

Megtalálójára 2000 lej jutalom ellenében adja le Rudolf Mosso. (Sándor hírlapirodában) Arad. 10156

Eladó

nagy, on olesó házhelyek, Micalaca-Nou (Ujmikelakának) legszebb részén, a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Felvilágosításokat ad **Muntean,**

Arad, Str. Brancovici No. 2. (volt Lázár Vilmos-ucca) 2. szám. 6194

Portekeskaók, butorastalosok figyelmébe!

Teljesen újonnan berendezett csiszol-dám és tükörgyáram vállal mindennemű csiszolást és új tükör, valamint régi vak tükörök újonnan való készítését. Gyáram a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelő munkát állít elő. Szakmabeliek szíves pártfogását kéri: **IGNAT PINTÉR.** Arad, Piața Catedral (Tököl-tér). — Gyár: S. r. Delavreanca (Lohner Gy. u.) 1

Komplette

Stabildampmaschine

Mayer'sche Steuerung Fabricat Podvinecz és Heisler Cronwall Kessel mit 2 Feuer rohre preiswert zu verkaufon bei

Georg Schw rthöfer, Arad-Sanktmartin. 6558

4424

Zongorák

ujak és keveset használtak Stingl Ehrbar, Wirth, H itzmann stb. leszállított árban, 5 évi jótállással eladók. Viszonteladónak árendedmény.

Sternberg K.

Gradea-Mare, Piața Unirei 2. Telefon 13—45. Strada No. 175

Schatz Simon

esztergályos,

Temesvár, I. Str. Sf. Musat (Nádor-ucca) 5. — Mindennemű esztergályos munkákat elvállal. Hor-dócsapok raktáron. 429

„ELITE” fehérnemű gyár,

Arad, Str. Mellanu 4. (Forray-u., Mádasy-palota) ká-szti a legzebb kivitelű férfi fehérneműt és pyjamat.

Figyelem!

Költözködések és mindennemű szállítá-sokat legjutányosabban elvállal személyes ellenőrzés mellett. — Telefon 316. sz.

KLEIN SANDOR szállító, Arad, Str. Col. Piriol 3. : No. 15. „Curier”

Város szívében,

izraelita templomtól 30 lépésnyire fekvő magánház, 4 szoba, alkov, für-dőszobás lakással 250.000 leiert, sürgősen eladó. Megbízott 16066

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Belváros legfargalmesabb

uccájában tiz nagylakásos emeletes bórház. Átvehető 5 szoba, elő, fürdő-szobás lakással, nagy udvarral 750 ezer leiert eladó. Megbízott: 16066

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Arad legszebb belvárosi

magánház. Átvehető 4 szoba, elő, fürdő, cselédszobás lakással, víz, gáz, villanyvezetékek, parkirozott udvarral, gyönyörű gyümölcsöskert-tel, kedvező fizetési feltételekkel 650.000 leiert eladó. Megbízott 16066

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Keresek

butoraktárnak alkalmas 15112 nagy raktárhelyiséget.

Barai butorüzlet Arad.

Eladó

Arad, Strada Fabrici rőgi hét szám alatt Kisebb-nagyobb háztelkek, nagyon jutányos árban. Értékoni lehet: **Kalász János** búrüzletében Arad, Piața Avram Iancu No. 3.

HARISNYA

még mindig a régi olesó árban és jó minőségben emarozhatók be!

BOGYO A.

Arad, Str. Em-... 12. szám

Minden szímben óra, tétől, tőr és perjel színdoboz, 20 lejtől 100 lejt. Férfi és gyermek harisnyák 10 lejtől, gyermek szövetek 90 lejtől. — 200 jumperek és jumper pamutok, rövidkötő stb. nagy választékban. 4930

— Művészi fénykép felvételek. — **Steinitzer Dezső** fotó műintéze-te Arad, Bul. Reg. Maria 20.

Hölgy fodrász-terem

ARAD Str. Patel Corvin L (Hanyadi-ucca) H-ik udvar, I. ala. jobbra. Ondolálás: 15 lej, hajmosás 15 lej. Manikűrözés: 15 lej, hajvágás 15 lej. Garantált hajfeetés minden szímben. Legolcsóbb árban Szíves pártfogást kéri: **SELEJAN** special högy fodrász.

Ne sajnálja a fáradtságot

hanem győződjön meg személyesen arról, hogy **női és leányka kabátok és ruhák legolcsóbban csakis**

Menczer Oszkár

női cserzetté tzi-tében kaphatók. Arad, Bul. Reg. Ferd. 40. (a Széchenyi malom mellett.)

Tegyen próbát

a Erassó-1

első erdélyi cukorka és csokoládé gyár r-t.

kiváló készítményeivel.

Mindennemű szörmeárak leg-jutányosabban beszerezhetők

I. NAGY SZÜCS

üzletében, ARAD, Strada Alexandri (Saiacz-ucca) 5. sz.

Utlevele

vizumozását és megbízá-sokat felelősség menett

gyorsan és legolcsóbban a **CURIER**

Intér el. Gyűjtőhely: Ooto-gon dobánytársas. Arad, Minora templom előtt. 6061

Ha olcsó és jó télikabátokra van szüksége, úgy ne mulassza el saját érdekében

PLESZ

Képzett női és gyermekruha áruházat felkeresni Arad, a csinos házban befutással szemben.

Kérem a címre figyelmet. Nagy választék Caracul és Plésch kabátokban. 6192

Sándor (volt Kelet) határozottan engedélyezett vízumgyűjtő osztálya közismert pontossággal garancia mellett naponta intézetet el kipróbált szakképzett futárokkal vizum és bármilyen megbízásokat CLUJ, TIMISOARA és BUCURESTIBEN

APRÓ HIRDETÉSEK.

Üdvözlő az apróhirdetésekre! Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre 2 lej 50 ban, vasárnap 3 lej. — Vasárnapon betűk 5 lej, illetve 6 lej. — A vasárnapon betűk 5 lej, illetve 6 lej. — Hirdetéseket a n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög. Hirdetőknek 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhatal felelős a jogok, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti ártalmában nem közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztatja, illetve helyesbíti.

Levelezés.

KÉR jómegjelenésű fiatalember megismerkedne hozzájuk illő hölgyekkel. Jellege „19 és 21”. Leveletet az Aradi Közlöny kiadójába kérünk. 6577

Alkalmazás.

FIATAL szoptatós dada alkalmazást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6524

GYERMEKTELEN házaspár házmesteri állást keres, ahol az asszony főzést vagy takarítást vállal. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérünk. 6567

ELARUSITONÓ a rövidáru szakmában jártas felvétetik. Bazár, Arad, Calea Banatului (Asztalos Sándor-u.) 4. 10156

SAULINGSCHWESTER wird gesucht zur zwei Buben. 2000 lei Gehalt per Monat Offerte und Adresse in der Administration di Arader Közlöny. 10156

KEZDŐ irodista helyes írással felvétetik. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15112

FŐZÉSHEZ értes mindenek 16 fizetéssel szonnalra felvétetik. Schreiber, Arad, Str. Decembrie (Hasszinger-u.) 2., Str. Metianu (Forray-u. sarok) I. em. 6573

FIATAL munkáseányok felvétetnek „Perfect” domborműnyomda Arad, Str. Eminescu 15. (Deák F.-u.) 10156

KERESKEDELMi érettségivel és román nyelvtudással rendelkező fiatalembert akinek már egy-két évi gyakorlata van keres azonnali belépésre helybeli textil-áruimport cég. Ajánlatok „Feltétlenül megbízható” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába címzendők. 6574

PERZSASZÖVEST vállalatok olcsón. Cím az Aradi Közlöny kiadójába. 6575

Lakás.

KERESEK december elsejére város központjában butorozott vagy ennek hiányában butorozatlan szobát. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6490

ELCSERELNEM külvárosi magánházban levő 3 szobás lakásomat nagy kerttel, gyümölcsösrel belvárosi 3 szobás lakással. Megtudható Maiernél Arad, Str. Nicu Filipescu 13. (Flórián-u.) 6570

Vétel és eladás.

LIBAZSIR tisztán kezelt 60 káló 85 letért eladó Arad, Str. Mocioni (Orczy-ucca) 17. balra, második ajtó. 6571

ZONGORA bécsi gyártmány kereszthúros, rézbetéttel, fekete jutányosan eladó. Cím Magyar, Timisoara, Str. Gheorghe Lázár 5. (Erzsébet-udvar.) 437

GYÖNYÖRÖ plüsch scheslon terítő, porcelán edények, ezüst és berndorfi ezüst evőeszközök, asztalneműk, perzsa és gyári szőnyegek, Biedermayer szalonok és fotelok, gyermek játékok, ebédő, háló berendezés, különböző télikabátok, szőrmék, mahagoni szalon szekrény és tükör, könyvszekrények, íróasztalok, asztalok, dísz tárgyak, korál fülbevalók, antik nyakék, török sálak, üveg készletek, kredenc, fotelok, varroda berendezés, vakond bunda stb. eladó Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

KOPIRPRES, üzleti nagy lisztes láda, mosó teknő eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6564

EGY régi kijátszott concert hegedű eladó. Ugyanott egy zongora bérbeadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6563

SZÖNYEGEKET, butorokat, ékszereket antik tárgyakat, dísz tárgyakat bizományban veszek. Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

KLASSZIKUS regénytár Jókai összes műveit vásárolja Kneszer papírkereskedő Arad, Str. Tudor Vladimirescu. 6578

EZERJÖFÜ GYOMORELIXIR, pártatlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felluvottság, emésztési zavaroknál. Övakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár, Arad. 6438

GAZ SPARHERD vasalókkal, fali ingaóra eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6572

VILAGOS tölgy furnéros komplett háló divány, asztal és székek feltűnő olcsón eladó Arad, Calea Saguna 45. 10156

MINDENKINEK saját érdeke, hogy vásárlásait a mai nehéz pénzügyi viszonyok között a legolcsóbb árak mellett szerezze be. Téli divat úlszter L. 2850 helyett L. 2450 Téli férfi öltöny L. 1900 helyett L. 1350 szőrmebekécs L. 3150 helyett L. 2450 Téli bőrkabátok L. 5600 helyett L. 3850 Téli gumikabát L. 960 helyett L. 880 MUZSAY JÓZSEF férfi-, fit- és gyermek ruhatelepe Arad, városi színházzal szemben. 6287

NŐI kalapot óriási választékból bűmulatos olcsón Aradon, Poschnál vehet. 6412

KÖNYVSZEKRÉNY 2 drb. esetleg ruhaszekrénynek is alkalmazható. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6555

EBÉDLŐ, festmények, eredeti perzsa szőnyeg, könyvszekrény, stb. eladó. Uj-Arad, Fő-ut 4. sz. 6566

Ingatlan.

ELADÓ új, modern magánház Arad, Str. Oltuz (Illés-ucca) 181. 6569

Tiberiu Soltész cérna és fonalárak gyári lerakata Arad, Str. Matei Corvin No. 1.

Naptárak viszonteladásra legolcsóbban SÁNDOR Hírlapirodában Arad, (Hajós gyógytár mellett.) 10155

Remán, román és magyar fordításokat legprecízebben s azonnal LÖBL HIRLAPIRODA Arad, eszközöl. 6876

Felhívás Temesvár kereskedőiehez!

Minthogy az általam képviselt külföldi iparcégek elsőrangú gyártmányaihoz gazdag miniatúrárt szerezhettem be, helyiségeimben, TIMISOARA, BELVÁROS MERCY-UGCA 2. SZ. ALATT

maximális kiállítás

rendezek, mely általános megtekintésre a legközelebbi 10 napon át nyitva lesz. A képviselt cikkek közül különösen kiemelem: ÓRAIPAR, alpacca-árak, sebészeti-, vegyi- és fényképezési cikkek, mezőgazdasági gépek, malomberendezések, műbőr, textiláru, irodai-felszerelések, patentirozott újdonságok stb.

Szíveskedjék a kiállított áruk minőségéről a kiállítás megtekintése által meggyőződni, ahol is az árakra és szállítási módokatokra vonatkozólag pontos felvilágosítást nyújtunk. Számos látogatást kér: 426

Lazarovitz H. Lázár.

ARAD, Str. Oltuz (Illés-u.) 126-190. sz. ház szabad kézből eladó, azonnal elfoglalható három szobás és mellékhelyiségekkel álló lakással. 6565

Különféle.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró és szabászi tanfolyam az esti órákban is Arad, Str. Eminescu 6. 2348

CASSA AGRICOLA DE PASTRARE ARAD-CENADANA SOCIETATE ANONIMA

Adunarea SA GENERALA EXTRA-ORDINARA

la Arad in localul sediului sau la 11. Decembrie 1924. orele 3 1/2 d. m.

O B I E C T E:

1. Designare a 2 actionari pentru verificarea procesului verbal al adunarii generale.
2. Darea de scamă a Directiunii asupra sporirei capitalului social până la Lei 6.000.000.
3. Modificarea §-elor 1, 3-5, 8-103 din statute sociale.
4. Eventuale propuneri ale actionarilor.

La adunarea generală domnii actionari sunt poftiti cu observarea ca in sensul §-lui 52. din statute, numai acei actionari isi pot exercita dreptul de votare, actiunile carora sunt scrise pe numele li cel puțin de trei luni și sunt depuse împreună cupoanele lor până la oarele 12. a zilei ce premerge adunarii generale la casa institutului in Arad, sau la filiala din Pecica-Maghiara.

Arad, la 22. Noemvrie 1924.

DIRECTIUNEA CASEI AGRICOLA DE PASTRARE ARAD-CENADANA SOC. ANON.

AZ ARAD-CSANADI GAZDASAGI TAKAREKPENZTAR RESZVENYTARSASAG

1924. december hó 11-ik napján délután 3 és fél órakor saját székházában

RENDEKIVÜLI KÖZGYÜLEST

fog tartani.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Igazgatósági jelentés az alapítóknek 6.000.000 Leire történt felemelése tárgyában.
3. Az alapszabályok 1, 3-5, 8-103. §-ainak módosítása.
4. A részvényesek netaláni indítványai.

Ezen közgyűlésre a t. c. részvényesek azon figyelemztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 52. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőző legalább három hónappal nevére íratott s a közgyűlést megelőző nap délelőtt 12 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy főintézeténél Magyar-Pécsán még le nem írt szolvényeivel együtt letételt.

Arad, 1924. november 22. 6559

AZ ARAD-CSANADI GAZDASAGI TAKAREKPENZTAR RESZVENYTARSASAG IGAZGATOSAGA.

BABAPARÓKAK gyönyörű női ruhákban minden anyagban Fischernél. Modern hajmunka vállalat, Arad, Str. Moravcsi 24. szám (v. Kossuth-u.) 4383

Varrógépek kedvező fizetési feltételek mellett nagy választékban. Villany-egők és mindenféle villanyfelszerelési cikkek legolcsóbban **Schwarz műszere-sznél,** Arad, Str. Brancovici 5. (Lázár Vilmos-u.) Rudolf Moos 7081

Valódi angol szövetek télikabát, raglán ruhaszövet **Székelynél,** Arad, Piața Avram Iancu 20 (Szabadság-tér). 4050

UTLEVELEK vízumozást és bármilyen megbízásokat olcsón, felelősség mellett naponta ellátjuk: CLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN. Gyűjtőhelyek: LÖBL hírlapiroda Arad, (az Apollo mezzal szemben), WEINBERGER oipőhelyet. **Weisz Dávid** és aradi államrendőrség mellett. **Pichler papírkereskedés** (Bokun-palota.)

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdászok.